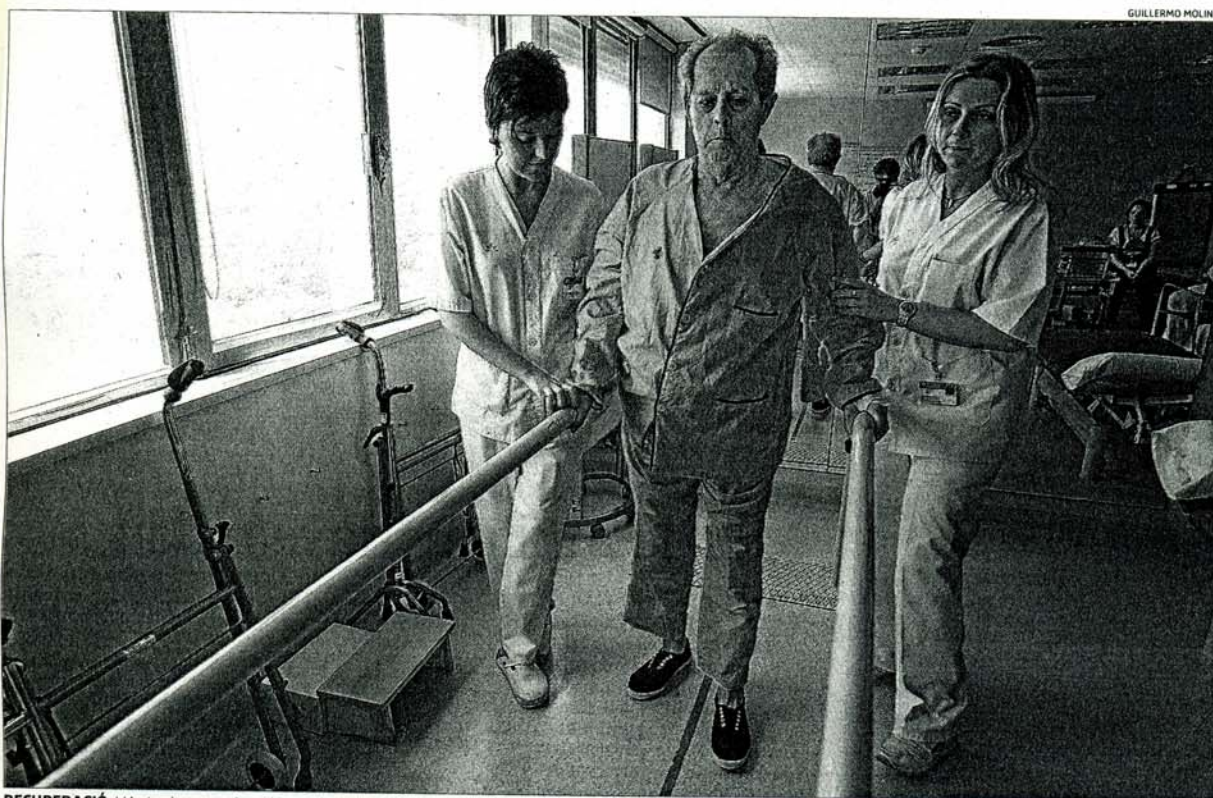

Segons que salven vides

La posada en marxa del codi ictus, el 2006, ha reduït el temps d'espera del pacient i el nombre de víctimes mortals

GUILLERMO MOLINER

pital hi arriben en menys d'una hora, i el 70%, en menys de tres». Unes xifres molt positives si es té en compte que moltes vegades l'ictus apareix mentre la persona dorm o es troba sola a casa.

Tractament avançat

Respecte al tractament, en el 15% dels casos s'aplica un procediment trombolític, que dona més bons resultats i suposa menys riscos. «Es tracta d'injectar un medicament que desfà el coàgul cerebral i aconseguir que el cervell rebli la sang necessària per a la seva supervivència com més aviat millor i el pacient

«El 25% dels pacients arriben en menys d'una hora, i el 70%, en menys de tres», explica la doctora De la Ossa

es recuperi ràpidament amb els mínims danys», explica Pérez de la Ossa. En el 40% dels casos en què s'aplica, els pacients recuperen, en paraules d'aquesta especialista, «una vida completament autònoma».

Però hi ha ictus més greus, en què aquest tractament no és suficient i cal realitzar un cateterisme que desfà la trombosi amb un catèter que va des de l'engonal fins al cervell. Aquesta tècnica requereix una gran organització i el trasllat ràpid del pacient a un dels tres centres altament especialitzats en ictus de Catalunya.

En tot cas, això sí, el que és verdaderament primordial és detectar l'ictus com més aviat millor i per això cal saber-ne els símptomes, que són déficit de mobilitat en una part del cos, desviació de la boca i dificultat per parlar. A la més mínima sospita, els metges recomanen avisar els serveis d'emergència o anar a l'hospital més pròxim. L'Observatori de l'Ictus, del qual és membre el doctor Sabín, és un dels organismes que treballen per conscienciar a la població de la importància de saber reconèixer un ictus: «Alfredo Landa en va tenir un mentre recollia un Goya i ningú se'n va adonar perquè van atribuir la seva actitud a l'emoció del moment». ■

RECUPERACIÓ. L'Antonio, un pacient d'ictus, fa exercicis de recuperació amb una fisioterapeuta i una terapeuta ocupacional de l'Hospital Germans Trias i Pujol.

Alba PEÑA

sona que emmalalteixi en un termini màxim de tres hores. A Catalunya hi ha 13 hospitals de referència que compten amb una unitat d'ictus, un espai reservat amb un equip preparat durant els 365 dies de l'any i de manera ininterrompuda.

Menys seqüeles

«L'objectiu és oferir un tractament adequat en el mínim temps possible per reduir la mortalitat i les seqüeles», explica la doctora Natalia Pérez de la Ossa, neuròloga de la Unitat d'Ictus de l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona. El doctor Sabín afegeix que el codi no es va crear únicament per salvar vides, sinó sobretot per «aconseguir que un nombre més gran de persones recuperin una autonomia que els permeti realitzar les activitats laborals i socials que feien abans de l'ictus».

Després de cinc anys d'aplicació, els beneficis del codi són evidents. Segons la doctora Pérez de la Ossa, «el 25% dels pacients d'aquest hos-

LES FASES D'ACTIVACIÓ DEL CODI

- 1 DETECCIÓ DE L'ICTUS**
Quan una persona presenta els símptomes de l'ictus (déficit de mobilitat en una part del cos, desviació de la boca i dificultat en la parla) cal trucar al SEM o anar a l'hospital més pròxim. Si els especialistes confirmen que es tracta d'un ictus, avisen l'hospital de referència més pròxim.
- 2 TRANSPORT CAP A L'HOSPITAL**
Amb la mateixa ambulància del SEM o des de l'hospital que l'hagi atès en primera instància, es traslladarà immediatament el pacient a un dels 13 hospitals de referència, el més pròxim, mentre s'avisava el centre de la seva arribada.
- 3 PREPARACIÓ DE L'EQUIP**
Durant el trasllat, a l'hospital de destinació l'equip de neuròlegs, radiòlegs i tots els especialistes necessaris preparen la unitat d'ictus i recopilen tota la informació per atendre el pacient amb la màxima rapidesa i eficàcia.
- 4 DIAGNÒSTIC RÀPID**
Quan arriba al centre, el primer que li fan els especialistes és un TAC o una resonància magnètica per determinar l'abast del dany cerebral i decidir el tractament. Els pacients, després, queden ingressats i controlats en tot moment.

Per als professionals de la medicina, el temps moltes vegades és or. La vida d'una persona pot dependre fins i tot de pocs segons. I en aquests casos és del tot fonamental comptar amb una infraestructura capaç de traslladar el pacient a un hospital adequat en un temps rècord. L'ictus, una malaltia cerebrovascular que afecta els vasos que transporten la sang al cervell, n'és un dels exemples més clars. «Per cada hora d'isquèmia (falta de reg sanguini), el cervell envelleix més o menys uns tres anys», explica el cap de servei de Neurologia i director de la Unitat Neurovascular de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron de Barcelona, José Álvarez Sabín.

Precisament per aquest motiu es va establir, l'any 2006, el codi ictus, un sistema de coordinació entre els serveis d'emergència i els hospitals que permet atendre qualsevol per-